

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Budapesti előfizetésre . . . . . 3 korona.
 Másutt előfizetésre 5
 Hónapos előfizetésre 80

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 László József.

Egyeszedik ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

A király Budapesten.

— febr. 5.

A király tegnap magyar székes fővárosába érkezett.

A hűséges magyar nemzet mindig szívből fakadó örömmel és meleg szeretettel köszönti körében koronás királyát. Mint a gyermek atyját, a mikor hazajön.

A jelen alkalommal különös okunk van arra, hogy örömünk és szeretetünk fokozottabb mértékben nyilatkozzék meg.

A király beteg volt.

Hosszabb ideig ezért nem jöhettek közibénk.

Jóllehet betegsége szerencsére nem öltött súlyosabb jelleget és nem szolgáltatott okot komolyabb aggodalomra, a magyar nemzet azért mégis nyugtalan gyöngédséggel leste a híreket király állapotáról. És hő imában szüntelenül könyörgött a királyok királyához, hogy adja vissza tökéletes egészségét annak, a ki nekünk, mindnyájunknak a legdrágább.

A legdrágább mert az ő fenkölt egyéniségében látjuk megteste-

sült jelképét az új Magyarországnak, minden haladásával, nagyságával és ragyogásával.

A szerető szívek közel vannak egymáshoz a távolban is és egymásért dobognak. Nemcsak a nemzet ragaszkodó érzése szállott beteg király felé, hanem a király is szüntelenül gondolt leghűségesebb alattvalóira és fájt neki, inkább mint testi baja — hogy nem láthatja őket.

Ime, Isten kegyelme meghallgatta a nemzet imádságát. A király meggyógyult és mielőst visszanyerte egészségét, már itt is van szép Magyarországon.

Csak jöjjön minél gyakrabban és maradjon itt minél hosszabb ideig. Sehol nem szeretik úgy, mint itten: — sehol nem osztoznak olyan igazán örömeiben, bánatában mint itten.

Az egész világ csodálattal teljes tisztelettel tekint Ferencz Józsefekre.

Az uralkodói bölcsességnek világitó oszlopát tisztelik benne a nemzetek. És mi büszkén mutatunk reája: ő a mi királyunk.

De mit tudják az idegenek, hogy micsoda korszakalkotó jelentőséggel bír ő a mi szemünkben? Ferencz József jelenti nekünk Magyarország fönixszerű ujjászületését. A régi dal a régi dicsőségről nem pusztán melanchólikus visszhang többé azóta, hogy Ferencz József viseli föl Kent fején Szent-István koronáját.

Magyarország jelképe, a büszke turulmadár, megint merész szárnyalással repül a magasztos nemzeti célok felé.

Mátyás király palotája megint ott áll a budai várhegy fokán, fényesebben, nagyszerűbben, mint valaha.

Ebben a palotában trónol egy öreg király, a kinek bölcsessége és szeretete áldást sugároz a nemzetre. Az ő uralkodása fényt árasztott hazánkra. Bár minél tovább tartana ez a dicső uralkodás, hogy boldog maradhatna ez a sokatszenvedett nemzet.

Az egész magyar nemzet, mint egy ember, ezzel az üdvívalgással fordul holnap a budai királyi palota felé: Eljen a király!

Levél a másvilágból.

A Szabadság számára írta: Pakots József.

Pontban déli tizenkét órákor mellbe löttem magam. Hármát számláltam össze-vissza s a negyedik számot már nem mondtam ki, mert akkor már véresen és hörögve ott feküdtem a szobám padlóján.

Az ablakot erős dörrenés rázta meg:

— Levegőt, levegőt! — szerettem volna kiáltani, de a torkomat fojtó füst szorította össze.

A mellem, mint a kovács fujtatója nagyot emelkedett s utána éles, kegyetlen fájdalom szurt a tüdőmbe. A vér haragosan bugyborékolta a szívem táján s én göresösen szoritottam rá a kezemet. Az ujjaim összefonódtak s a meleg, sötét vér rájuk tapadt.

Kint nagy lárma és futkosás támadt. A gazdasszonyom beszaladt a szobába és lélekvesztve futott ki a folyosóra.

— A nagyságos ur öngyilkos lett! A nagyságos ur meglátta magát!

Egy pillanat alatt tele lett embe-
 rekkel a szobám. A három emeletes
 bérház összes eselédsege az én finom in-
 diai szőnyegemet taposta, amelyet egy vi-

lágjáró barátom hozott keleti utazásából.

Egy érzékeny szívű szobaleány sirt. A második emeleten lakó kuriai bíró szakácsnője durván félretaszította és fölnyes hangon kiáltott rá:

— Itt nincs idő a siránkozásra, inkább segítsünk szegényen!

Es fölémhajolt, hogy felemelje a fejemet.

— Megállj! — ordított egy s tenori hang. Amíg a rendőrség nincs itt, nem szabad hozzányulni!

A házmester volt.

A szobában levők ijedten félrehozódtak. A gazdasszonyom félénken jegyezte meg:

— Házmester ur, értesítette-e már a mentőket?

A házmester felriadt.

— Oh, hogyne! — mondta zavar-
 tan, de azért kiszaladt.

Valószínűleg látszott, hogy erről teljesen megfélekedett.

En, a véres roncs a földön fektemben iszonyu dühbe jöttem.

— A gazember! A legszükségesebből megfélekedett. Fel kellene kötni minden házmestert! Tőlük pusztulhat el minden segítség nélkül az ember. Persze ezért nem kap kapupénzt! . . .

Az előszobában durva csizmák kopogása hallatszott.

— Itt van az öngyilkos?

— Igen biztos ur! Itt fekszik!

A rendőrbiztos belép a szobába és megnézett.

— Bolondság! — mondta aztán feg-
 hegyről.

Tekintélyt parancsoló hangon foly-
 tatta:

— Aki pedig nem tartozik ide, me-
 het! Egy-kettő!

A résztvevők kitolngtak s a ren-
 dőrbiztos még megjegyezte: Ez nem
 színház!

Egyedül a gazdasszony maradt a
 szobában. Az ajtó mellé huzódott, a ren-
 dőr ráförmedt:

— Hát maga ki?

— A gazdasszonya voltam. A rendőr
 gunyos odapillantást vetett rám s csak
 ennyit szólt.

— Ugy? Hát beszéljen! Mit mond-
 hassak én? A nagyságos ur egy szóval
 sem árulta el, hogy mit szándékozik ten-
 ni. Jól van!

A rendőr elővette a jegyzőkönyvét
 és mintha irt volna belé. Szétnézett és
 újra jegyzett. A butoraimat írta össze.
 Most ő volt itt az első személy. A gaz-
 dasszonyom és az előszobában szorongók

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

— febr. 4.

A képviselők sietve haladtak fel a lépcsőkhöz és a szembe jövőket idegesen kérdezték ki.

Beszél már? Beszél már?

— Kicsoda?

Andrássy Gyula gróf! Hiszen ma beszélni akar.

Mert valóságos Andrásyláz ütött ki ma a házban. Mindenki vissza emlékezett arra, hogy 13 év előtt a nagy véderővita alatt a néhai Andrásy Gyula gróf hatalmas főrendiházi beszéde rázta meg a közvéleményt.

Nagy érdeklődéssel várták tehát ma a fia beszédét is. Elsőbb azonban Barta Odön állott fel ez a kistermetű, de hosszú lélekzetűsónok a kitől jogosan féltették Andrásyt. Nem is került rá a sor, holott a gróf már beszédével, illetve jegyzetével jött be a házba és csendesen elfoglalta a jobbközépen levő helyet. Fejérváry miniszter odament hozzá és üdvözölte.

A karzaton pedig lázasan várták az Andrásy grófnókat, a kik közül tizenkettőt jelentettek be a mai ülésre, de hát Barta Odön beszélt fáradhatatlanul sőt szünetet is kért. Így tehát fél egykor Andrásy türelmetlenül szedte össze jegyzeteit és eltette holnapra.

Barta után interpellációk következtek.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Fejérváry Géza báró, Lukács László és Cseh Ervin.

Elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést és bejelenti a Győrffy Gyula összeférhetlenségi ügyében hozott ítéletet. A Bauer Antal összeférhetlenségi ügyében február 13-án sorsolja ki a zsűrit.

Dedovics jegyző jelenti, hogy Nessi és Marjay interpellálni fognak.

Az ujoncjutalék.

Barta Odön: Egy nagy per folyik már évszázadok óta és sohasem lesz vége: ez a per a nemzet és annak örökös ellensége, Ausztria között folyik. A katonai javaslatokkal való teheremelés és Ausztria nagyhatalmi érdekei miatt történnek. Nekünk nincs hadseregünk, nincs gazdasági önállóságunk és nincs diplomáciánk. Ezt a nemzetet már úgy tekintik, mintha meghalt volna, holott csak aluszik. A nemzet újabb és újabb megadóztatása véget érni nem akar és ez az újabb követelés leginkább bizonyítja, hogy rendszerváltozás nálunk nincs, mert némely belkormányzati tény még nem jelent rendszerváltozást. Ez az ország súlyos válságban van. Bebizonyította ezt többször Horánszky Nándor is. Ez a politika, amely most folyik, a Kolonics politika folytatása. Az országot elszegényíteni és összeroppantani, hogy tönkre menjen, ez a cél. (Zaj és ellenmondások.) A trónbeszéd a nemzeti állam kiépítésére buzdított. Ime így építik ki a nemzeti államot, újabb adóterhekkel. Miért kéri az ujoncemelést? A nemzet védelmére? Hiszen ez az ország oly szegény, hogy senki sem bánthatja. (Derűtség jobbról.) Örökös ellentét van nemzet és hadsereg között. Ha önálló volna hadseregünk, akkor nem sajnálnák

az áldozatokat. Magyarország három tétnél nem fukarkodott: a civillistánál, a horvát egyezményénél és a véderő kérdésénél, mégis visszaélnék a nemzet áldozatkészségével. A miniszteri felelősség nálunk csak írott malaszt, pedig ez a legfontosabb feltétele az alkotmánynak.

Fejérváry Géza báró: Igaz! úgy van!

Barta: De igazi miniszteri felelősség nincs ott, a hol nincs parlamenti váltó-gazdaság.

Fejérváry: Kérdezzék meg a nemzetet!

Barta: Hozzák be az általános szavazati jogot, akkor meg lehet kérdezni. A pénzügyminiszter egyszer a nemzet sanyaru helyzetéről beszélt: azt hiszi, hogy sirva teljesíti most a legfelsőbb parancsot, hogy újabb terheket rójon a nemzetre. (Zaj a szőbalon.) A kvótatanulmányok alapján azt vitatja, hogy ez a nemzet képtelen újabb megadóztatást elviselni.

Beöthy Akos: Okos beszéd ez miniszter ur! (Derűtség.)

Fejérváry miniszter: Csak hogy tessék önnök! (Derűtség.)

Barta Odön ezután a katonai élelmezésekkel foglalkozik és azt vitatja, hogy az ott dívó gazdálkodás is tetemes vendégségekkel és károkkal jár, amelyek a nemzet külön terhét képezik.

Fejérváry: Nem igazak azok! Nagy zaj a szőbalon.)

Beöthy: Hiszen hivatalos adatokból veszi.

Rakovszky: Legfelebb téved, ezt akceptálom, de hogy nem mond igazat az súlyos!

Fejérváry: Az adatokat nem jó helyről vette.

Elnök csendet kér.

Fejérváry újból közbeszól.

Elnök (csenget.) Hagyjuk kérem a szónokot beszélni. (Derűtség.)

Barta Odön azt vitatja, hogy igazat

is öt figyelték. Engem egészen elfeledtek. De mégis. A rendőrbiztos hozzám lépett és rámkiláltott:

— Hogy hívják? Mi az állása?

Felriasztott. Zavarosan ránéztem de nem tudtam felelni. Hiszen már félig-meg is haltam.

Valaki újra bejött a szobába. A rendőrbiztos jelentést tett neki, mire az ujonnan érkezett, aki a rendőrfogalmazó volt, így szólt.

— Hát pécseteljen le mindent!

Végre megjöttek a mentők. A két fiatal növendék orvos akinek talán ez volt az első esetük, izgatottan csomagolta ki a szerszámaikat. Hirtelen karbol-szag öntötte el a szobát. A sebemet lemosták és sietve bekötötték. A kötés nem lehetett jó, mert az egyik orvos félhangon azt mondta a másiknak:

— Talán ujat tennénk helyébe.

— Minek? felelt a másik. — Hiszen a kórházba újra bekötözik.

Rátettek egy hordágyra. A lépcsőn nehezen vitték le. Sok volt a kanyarodó s a mentő-szolgák szitkozódottak.

Kint, a kapu előtt óriási tömeg tolongott. Az utca rendes, szájtató söpredéke és a szomszéd házak összezsúrdult lakói.

— Szegény! Szegény zugott föl mögöttem, a mint a hordágyon a tömeg sorfala között a mentőkocsihoz vittek. Agglegény volt! mondta sóhajtva egy vén leány.

A kórházban a 78 számú ágyba

fektettek. Az ágyam fölé egy táblára ráírták a nevemet és latinul a sebem műszaki meghatározását.

Az inspekción orvos megvizsgált. Mellemre hajtotta a fejét és megtapogatta az érverésemet.

Véletlenül a kórház igazgatója is a terembe lépett. Európai hírű tanár, nagytekintélyű sebész, de pokrócgoromba ember.

— Uj beteg? kérdezte közömbösen?

Az inspekción referált!

— Igen 78 as szám. Érdekes sérülés. A golyó a bal tüdőszárnyat furta át s egy hátsó bordán lecsuszott.

A híres tanár az ágyamhoz lépett és fölémhajolt.

— Csakugyan, érdekes eset. De nem él tovább két óránál! Mi a vallása?

A betegápoló apáca halkán mondta

— Római katolikus.

— Hívják hát a tisztelendő urat! Ennek már csak utolsó kenet kell!

Mosolyogtam magamban. Furesz! Hát ez a híres orvos tudomány? Hiszen azt én már előbb is tudtam, hogy meghalok. Valami végtelen megnyugvást éreztem. A fájdalomaim is lecsilapultak és zsibbasztó, akaratonküli gyöngeség lepett meg. Vártam a halált.

Majd suttogó hang riasztott fel. Valaki fölémhajolt és figyelte arcomat, A kórházi szolga volt.

— Ennek már lefujtak mondta aztán meggyőzően.

— Hát meghal? kérdezte egy bizonytalan hang.

— Meg.

A bizonytalan hang újra fölesendült. Pompás! E szerint el fogjuk temetni De barátom ne feledkezzék meg rólam! Hiszen tudja, hogy melyik temetkezési vállalat embere vagyok. Ha első osztályu temetésre lesz szükség, maga öt forintot kap, ha második osztályura, hármat... Ez a provizórium. Erti?

Tompán szűrődtek át fülemben a hangok. De felforalták bennem azt a kis vért, ami még ki nem folyt és rettenetes düh fogott el.

— Ezek tehát a bőrömre alkudnak! Felordítottam. Vad rikácsolókiáltásba törtem, mellem nagyot emelkedett s egyszerűen mintha ketté vágta volna, felszakkadt rólam minden kötelék. A sebemből és az ajkaim közül habos, sötét vér bugyborékolni el.

Hozzámszaladtak.

— Haldoklik! mondta egy melegebb érzésű apáca.

Hamar a tisztelendő urat!

Jött is már kezében a szentséggel, fehér tisztára mosott karingben.

Megnézett és aztán anélkül, hogy bűneim iránt érdeklődött volna fölöldött minden vétkemtől. Megkaptam az utolsó kenetet.

A kövér lelki atya, aki csak nehezen szuszogva tudott beszélni, végül néhány vigasztaló szót mondott a lelki kibékülésről, s aztán letérdelt imádkozni.

mondott és ha tévedt volna, a miniszter majd megcáfolhatja. — Ezután szünetet kért.

Elnök az ülést felfüggesztette.

Szünet után **Barta** Ödön folytatta beszédét.

Barta egy távol álló országról akar példát felhozni az élelmezésről vonatkozólag. Ez az ország Ujzeeland. (Derültség.)

Fejérváry: Ott emberevők laknak (Derültség)

Barta: Jó, emberevők: Tehát egy emberevőre esik (Derültség.) Kiszámítja hogy Ujzeelandban jobban élelmeznek és elesőbban a katonaságot, mint nálunk. Egy határozati javaslatot fog benyújtani.

Fejérváry: Tehát határozati javaslat is lesz? (Derültség.)

Pichler: Hogyne. Én a szabadhajózásról nyujtok be javaslatot. (Élénk derültség.)

Barta: Határozati javaslatot nyujt be, melyben kimutatást kér arról, hogy mennyibe kerülnek az új tüzerágyuk?

A vitát holnap folytatják.

Interpellációk.

Nessi Páll interpellációját a tisztviselők fizetésemeléséről kiadták Lukács pénzügyminiszternek.

Marjay Péter a közigazgatás egyszerűsítése tárgyában interpellált.

Szell Kálmán nyomban felelt neki. Az egyszerűsítés munkatöbbletet nem okozott. A jegyzők tulterheltségén a községi reform segít.

A választ tudomásul vették.

A szomszédos ágyakban a betegek halálon mondták utánna az imádságot.

Valahol a sarokban egy öreg ember tápáskodott fel ágyából, Nagy erőfeszítésbe és fájdalomba kerülhetett, de csak tovább erőlködött. Feltérdelt az ágyában és áhitatosan összetette a kezét. Fehérhaju öreg volt. S a kövér pap csöndesen imádkozta:

... most és halálunk óráján ámen!

Kibugyant egy köny a szememből. Ahogy végig folyt az arcomon, egy kicsit véres, zavaros volt s én a zavaros, meleg köny fátyolán keresztül csak az összetett kezű, jámbor aggastyán alakját láttam. És ezzel vége volt meghaltam.

Nem akarok most filozófolni, Hiszen azért váltam meg az élettől, mert csunya-nak találtam azt. Még a halálban is csunya. Elémvonul most haldoklásom minden jelenete. A rendőrbiztos ... a házmeister ... a temetési vállalkozó embere ... a kórházi szolga ... Oh a gazfickó! Önyereséget húzott a halálomból. Igaz, hogy csak 3 forintot kapott. Igen, újra látom a lélek szeméin át testi porhüvelyem utolsó vonaglásait és most, hogy osztályrészemül jutott az örökélet, innen a másvilágból izenem, hogy nem bánom, a mit tettem.

Csunya, utálatos az élet és meg kell halnia az embernek, hogy végre egy örömköny hullhasson ki a szeméből ...

KÖZIGAZGATÁS.

× **Tanácsülés a városházán.** Ma esütörtökön délelőtt 10 órakor a városházán Kovács József elnöklete alatt tanácsülés lesz, a melyen sürgős folyó ügyeket intéznek el. Ezen a tanácsülésen bírálják felül a városi műjégszállításra beérkezett ajánlatokat s teszik meg jelentésüket a városi közgyűlésnek, hogy mire bízzák a városatyák az 1903 évben a műjégszállítást.

× **A katonai ügyosztály működése.** Debrecen város katonai ügyosztálya a múlt év július 1-től ugyanazon év december 31-ig derekas munkát végzett. 2290 ügydarabot kapott elintézés végett a katonai hatóságoktól, míg saját hatáskörében 3589 ügydarabot kellett elintéznie. Mint a tegnapi napon lezárt kimutatásból kitűnik a katonai ügyosztály az összes 5879 ügydarabot elintézte.

× **Számonkérészek a városházán.** E hónap 11-én Puky Gyula elnöklete alatt számonkérés széklet fognak tartani a városházán, mikor is felülvizsgálják az összes városi hivatalok ügyforgalmát.

Ágról-ágra.

A l k a l m i a p r ó s á g o k .

A b o s z t o n .

Az utóbbi időben társaságban forgó emberre nélkülözhetetlen léven a boszton alapos és tökéletes ismerete. Több városban katonatisztek, hírlapírók, stb. boszton tanfolyamokat rendeznek.

I.

Fáin ur: Bajos Loló! — mielőtt táncra perdülnék van szerencsém jelezni, hogy másfél esztendei heves udvarlás után becses atyjától. Talp Edétől holnap megkérem az ön kezét.

Loló: Ah! (elpirul.) A cigány bosztonra zendít! Helyes kedves Mór, holnap tegye ön ön azt! Azonban most ugye ellejtünk egy isteni bosztont?

Fáin ur: Bosztont? ... Azt nem. Nem tudok bosztont.

Loló: (felugrik) Hah! (sápadtan a düh-től) Önkegyed nem tud bosztonozni? Buta férfi, ön merné megkérni kezemet? Távozzon! Távozzon! ...

Fáin ur: (hadar) De édes Loló! Én tudom a négyest, keringőt, mazurkát, polkát, galoppot, lanciert, menmettet, csárdást, oir ro-gert, fáklyás táncot, toborzót, kállai kettőst egymagam, tarantellát, skorpiót azaz izé ... . krakoviankát, kofereest, esürdöngölöt, bambukovát, kánkánt, pas de quatret, pas de patinert cak walkot, kreuzpolkát, zszakát, kólót, bolerót-árgyelánkát, magyar szólót, indus harci táncot, én táncolok mindent, ugy táncolok ahogy fityülni fog, ugy táncolok mint a tányér a bor-bélyműhelyek előtt, csak ne utasítson el. . . . .

Loló: (Monna Vannaszereleg) Nincs boszton ... . nincsen szerelem ... . Nesze neked virág ... . nesze neked ámizs ... .

II.

Están: Jáú napot!
István: Aggyik az Isten. Mi szil hozott errefele?

Están: Hát mán csak a hozott, hogy

szeretnik gazduramhoz beállani a többi ökörhöl biresnek.

István: A te! — Osztig irted-e az ökröt?

Están: Mint a sajátos testviremet.

István: Osztig van-e szeretőd?

Están: Van e' rücskös. Virágvasárnap körü' meglesz a gyerek, akkó elveszem.

István: Osztig tudod-e mi az a boszton?

Están: Honne! (Szemtelenül) Ettem is!

István: Ettet ám a csalánt. Szamar vagy Están. Nem való vagy te míg ökörhöl se. Oszti a többi leginyek usse nizminek rád, ha nem tudsz bosztonolni.

Están: Mán pedig én nem tok, (El a rücskőshöz.)

—il.

Régi világ.

A Szabadság számára írta Divéki.

Beavatás.

Hova tünt a jóizü nevetés a magyar ember arcáról?

Manapság vagy fanyarul mosolyog vagy durván röhög a magyar; de fölötte ritka az a vidám, zamatos, jóizü nevetés, mely urambátyámék mulatságait, összejöveteleit fűszerezte.

Az a szándékom, hogy a táblabíró világ jellemzően jókedvű ábrázatát fordítom egy-egy apró történetben, adomában, visszaemlékezésben a mai nemzedék felé.

Nem lesz ebben az írásomban rendszer, sem a hü korrajz értékét nem tulajdonítom ennek az irkafirkának. Sőt még csupa és eredeti dologgal sem állok elő. Ott szedem a rózsát, a hol találok. Szivesen veszem, ha az olvasók közül is bárki segítségemre jön. Akinek akad megírni valója a régi világ jóizüen nevető alakjairól, a Szabadság szerkesztője — hiszem — készséggel ad helyet neki.

Ezek az apró karképek nem egymás után, csak ugy össze-vissza, kedv, alkalom és szeszély szerint fognak megjelenni. Ime itt következik az első.

Józsa Gyuri kocsija.

Józsa Gyuri híres volt a tré-fáiról.

Mikor valahová vendégségbe ment, már előre kieszelt valamelyes mókát. Nem igen válogatta meg az ötleteit, néha bizony vaskos volt a bolondsága; de azért nem haragudtak meg rá, mert akármilyen erős is volt a tréfája, ő maga mindig jóizüen nevetett. Jóképet vágott tehát hozzá az is, akire alkalom adtán rájárt a rud. Legfőlebb — visszatréfálta Józsa Gyurit s akkor aztán az ő részén nevettek.

Igy tett Patay urambátyám is, a kihez névnapra gyülekeztek a jóbárátok.

Mikor Józsa Gyuri vadonatuj kocsiján két tüzes sárgájával be kanyar-

dott az uri udvarház kapuján, odaszólt a kocsisának:

— Jancsi, látod azt a szalmakazlat ott a széri elején? No hát azt felgyujtod, mikor mi odabent vacsorálunk.

A kocsis készült a dologra, de furta az oldalát a titok. Hát elmondta a cselédeknek.

Az öreg béres menten ki is szólította a gazdáját.

Tekintetes uram, baj van. A Jancsinak az a parancsolatja, hogy gyujtsa fel vacsora közben a szélső szalmakazlat.

— Csak hadd gyujtsa! De ti is tereljétek Jancsit egy időre a faluba: az alatt meg vágjátok ki a kazal közepét, tegyétek bele a tekintetes ur új kocsiját, aztán rakjátok vissza ügyesen a szalmát a kazal elején, hogy senki semmit ne gyanítson.

Ugy is történt.

Vacsora közben megszólal Józsa Gyuri:

— Ejnye de szépen világít az a te szalmakazlad!

— Csak hadd világítson! — dühnyögte Patay. — A szalmáért nem kár. Hanem te a vadonat új kocsidat sajnálhatod!

— A kocsimat? . . . Hol? Hát benne ég?

— A kazal közepén.

A nevetők ezuttal nem a Józsa Gyuri részén voltak. De Józsa Gyuri velük együtt nevetett.

— Pajtás, ezt jól csináltad! Csak legalább a csizmahuzómat ne hagytam volna a kocsiban!

EGYHÁZ és ISKOLA.

Az egyházkerületi gyűlés jegyzőkönyvei.

A november hó 19—21-én megtartott tiszántuli ev. ref. egyházkerületi közgyűlés jegyzőkönyvét könyvalakban kinyomatva az egyházi hatóság. A 260 oldal terjedelmű jegyzőkönyvet megküldik mind a 600 egyháznak és a ref. egyház összes tisztviselőinek.

Presbyteri gyűlés. Vasárnap délelőtt 10 órakor presbyteri gyűlés lesz, az ev. ref. épület tanácstermében Kiss Áron ev. ref. püspök és Simonffy Imre kir. tanácsos, főgondnok elnöklete alatt. Tárty: folyó ügyek.

Változások a tanítóképzőnél. Az ev. ref. tanítóképző intézet derék igazgatója Kovács Lajos a jelen tanév második felét szabadságon tölti. Egészségi állapota annyira meggyengült, hogy orvosai tanácsára tartós nyugalommal cseréli fel egy fél évre terhes hivatalát. Távollétében az igazgatói teendőket Orosz István h. igazgató fogja végezni, tantárgyaiból pedig a lélektan és neveléstant Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a gyakorlati tantárgyakat pedig Kiss György gyakorló iskolai tanító adja elő.

Gyorsírás a főiskolában. Az ev. ref. főiskolában gyorsírási tanfolyam nyi-

lott meg a theologiai és jogakadémiai hallgatók részére. A kezdők részére a levelező gyorsírást Szabó Ferenc adja elő és pedig kedden és pénteken délután 2—3-ig a főiskola I. sz. tantermében. A vitagyorsírást Szántó Zoltán adja elő hétfőn és csütörtökön délután 2—3-ig, ugyancsak az I. sz. tanteremben.

H I R E K

N a p l ó.

Iparmuseum, nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e. 9—12-ig.

Febr. 5. A megyei közigazgatási bizottság ülése, a vármegyeháza nagytermében d. e. 10 órakor.

Febr. 5. A Debreceni Dalegyelet történelmi hangversenye. Arany Bika.

Febr. 5. A keresk. és iparkamara közgyűlése.

Febr. 6. A műpártoló egyesület választmányi ülése.

Febr. 7. A vörös kereszt egyesület-bálja. Arany-Bika.

Febr. 9. A városi közigazgatási bizottság-ülése, a városháza nagytermében d. u. 3 órakor

Febr. 10. Tanácsai értekezlet a városi nyomda-ügyében délután 4 órakor.

Febr. 11. A Csokona-kör felolvasó-ülése. Városháza.

Feb. 14. A műpártoló egyesület művészestéje Arany Bika.

Febr. 15. A polgári-kör közgyűlése d. u. 3 órakor a kör saját helyiségében.

Feb. 15. Az iparos ifjuság táncmulatsága. Arany Bika.

Febr. 21. A függetlenségi párt estéje. Arany Bika.

Febr. 22. Ipartestület közgyűlése.

Febr. 22. Evang. filléregylet tea-estéje.

Febr. 28. A kölcsönös segélyző egyesület közgyűlése d. e. 10 órakor (Városháza nagyterme.)

* **Puky főispán itthon.** Puky Gyula főispán ma, csütörtökön, délben a gyorsvonattal Budapestről Debrecenbe hazakerkezik.

* **Kovács József** polgármester tegnap érkezett haza Budapesti útjából s ma már elnökölni fog a tanácsülésen.

* **Személyi hír.** Rásó Gyula alispán ma reggel néhány napra hivatalos ügyben a fővárosba utazott.

* **A Polgári-kör közgyűlése.** A debreceni Polgári-kör Komlóssy Artur elnöklete alatt-e hónap 15-én délután 3 órakor a kör helyiségében (Piac-utca 7. sz.) rendes évi közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyai lesznek:

1. Elnöki évi jelentés.
2. 1902. évi zárszámadás, a számvizsgáló-bizottság jelentésével.
3. 1903. évi költségvetés megállapítása.
4. A könyvtári bizottság jelentése.
5. Ügyvédi jelentés.
6. Kőgazda jelentése.
7. Indítványok, melyek a közgyűlést megelőzőleg legalább 8 nappal az elnökhöz írásban beadattak.
8. Tisztujtás.

* **Enyhül az idő.** A télnek — egyelőre — vége van. Hónak, jégnek hirt-

hamva sinesen már s tegnap valóságos tavaszi fénytől ragyogtak mindenek. A nők tavasziasan öltözve jelentek meg az utcán, mely úgy a déli, mint délutáni órákban megnépesült. Természetesen a mostani tavasznak még nem lehet hinni s bizonyára inkább igazza van az időjósoknak, akik e hónap második felére erős téli időt jósolnak.

* **Népfelkelő katonák obsitja.** Az 1880 évben született s az 1882 évben besorozott debreceni illetőségű népfelkelő katonák ebben az évben a törvény értelmében megszűnnek népfelkelő katonák lenni, miután katonai kötelezettségeiknek minden tekintetben eleget tettek. Ezeket az immáron volt népfelkelőket obsitolják s az obsitot, vagy polgári nyelven végelbocsátási bizonyítványt most állítják ki Debrecen város katonai ügyosztályánál. A volt népfelkelők népfelkelő katonakönyvük előmutatása mellett a végelbocsátási bizonyítványt a mai naptól kezdve átvehetik a katonai ügyosztályban.

* **Magyar ezredek magyar tisztek.** Legutóbb az az örvendetes hír kelt szárnyra, hogy a közös hadügyminiszter bekérte a magyarországi ezredek tiszteinek személyi táblázatát. Mint ujabb hírlik, a hadügyminiszter a katonatisztek származását, anyanyelvét és nyelvtudását feltüntető személyi táblázatokat kérte valamennyi ezred parancsnokságtól. A parancsnokságok mihamar teljesítették a rendelkezést és ekkor kint, hogy a magyarországi ezredekben igen sok az idegen ajku tiszt. A táblázatok szerint a közös ezredek tisztikarának körülbelül háromnegyed része osztrák.

* **Károlyi grófné temetése.** Tegnap röviden már megemlékeztünk Károlyi Györgyné grófné Kaplonyban lefolyt temetéséről, melyről most a következőket jelenti tudósítónk: A temetésre hétfőn egész nap óriási tömegekben zarándokolt a nép Szatmár megyéből. A nagy-károlyi hölgyek küldöttsége pálmákból és friss virágokból font koszorút is hoztak a ravatalra, melyet a virágok egész özőne borított. A temetési szertartásra kedden már kora reggel zsufozásig megtelt a templom a gyászoló közönséggel. A Károlyi grófi család tagjain kívül ott voltak: a függetlenségi 48-as párt részéről: Rigó József, Luby Béla, Molnár Akos és Hegedüs Károly országgyűlési képviselők, ott voltak továbbá gróf Zichy Antal, gróf Szapáry Iván, Semsey László, gróf Hugonnay Béla szatmári főispán Nagy László alispán, Horvay Aladár főjegyző, Gönyey István főszolgabíró, dr. Schönflung Richard tiszti főorvos és még igen sokan mások. A nagy-károlyi hölgyek mindannyian mély gyászruhát öltöttek a temetésre. A szertartás délelőtt 10 órakor kezdődött, melyet Toldi Péter kolostorfőnök végzett főnyes segédlettel. A temetési utvonalon a kaplonyai ifjuság megható gyászdalokat énekelt. — A kriptában elhelyezték a koporsót és a halálóráról szóló okmányt átadták megőrzés végett a Ferenczendi atyáknak.

* **Távollevő katonakötelesek.** Távollévők, de ha a sorozásig nem jelentkeznek, szökevényeknek tekintendők. Ezeknek az ismeretlen tartózkodású katonaköteleseknek a kipuhatólására egy bizottság ülésezett tegnap a városházán Szabó Kálmán városi tanácsos elnöklete alatt s három nem jelentkező katonaköteles tartózkodási helyét sikerült is kipuhatólni. Epen ezért figyelmezteti a katonai ügyosztály az 1882-ben született most sor alá kerülő hadköteleseket, hogy

ne mulaszták el a jelentkezést, mert a hadkötelezettség elől úgy sem menekülhetnek s mert tartózkodási helyüket úgy is kipuhathatják. Hanem ez esetben szigorú büntetésben fognak részesülni.

* **Eljegyzés.** Ér-endrédi és csokalyi Fényes Loránd eljegyezte Lovassy Szakáll Károly és neje Zserénszky Jolán bájós leányát, Qelberg Jolánkát.

* **Kamarai ülések.** A mai kereskedelmi és iparkamarai közgyűlést megelőzőleg előértekezletet tartottak a kamara szakosztályai, u. m. az ipari és a kereskedelmi szakosztály. Tegnapelőtt délután az ipari szakosztály ülésezett Serly Ede elnöke alatt, tegnap délután pedig a kereskedők gyűltek össze a közgyűlés tárgyainak előzetes megvitatása végett.

* **Rendőrségünk a múlt hónapban.** A rendőrség büntügyi osztályánál hivatalos eljárás tárgyát képezte január hónapban összesen 75 bűneset. Ezek közül 2 hatóság elleni erőszak, 13 emberélet ellen elkövetett cselekmény, 34 lopás büntette, 15 vagyon elleni cselekmény és 11 becsület sértés. — A büntügyi osztály a múlt hónapban hozott összesen 274 kihágási ítéletet, elintéztett 258 rendőri bűntudományt, kitoloncoltak januárban 131 egyént, bűntudományban letartóztatottak 1, kihágási ügyben 80 egyént.

* **Halálozások.** A tegnapi nap folyamán elhaltak: Szabó András ev. ref. 9 éves, Tiba János ev. ref. 45 éves, Szabó Gábor ev. ref. 3 éves, B. Nagy Eszter ev. ref. 14 éves.

* **Házasodunk.** A kacagó, csörgősapkás farsangon hatványozva mulatunk és hatványozva házasodunk. Hogy hatványozva mulatunk, az a derék bál és mulatságrendezők buzgólkodására vezethető vissza, hogy pedig hatványozva házasodunk, annak magyarázata az, hogy farsangon szoktuk a legtöbb bolondságot elkövetni. — Csak semmi tiltakozás! — Avagy talán nem bolondság az, hogy az ember nyer egy feleséget s elveszít vele szemben 25 kaszinót, kávéházat, kuglizót, éttermet, kirándulást, elveszti a rengeteg bálát, zsurt, társas összejövetelt, kaláber társaságot, elveszti 40 felebarátjának rokonszónvét s 40 fizetőpincérnek megszokott, bájós mosolyát.

Ezt írja agglegény munkatársunk. Egyáltalán nincs igaza s a legnagyobb örömmel tudatjuk, hogy a tegnapi nap folyamán nem kevesebb mint 14 pár kötött holtig tartó frigyvet az anyakönyvvezető előtt.

* **Békéltető bizottsági ülés.** Az ipartestület békéltető bizottsága tegnap délután 4 órakor ülést tartott Bereczky Lajos rendőrfogalmazó iparhatósági megbízott elnöke alatt, melyen számos békítési ügyet intéztek el.

* **A Csap-utcaiak panasza.** Van a Csap-utca egy szivattyús közkut. Ebből a kutból táplálkozik az egész Csap és Borz utca. Azaz csak táplálkozna, mert a szivattyús kut különben minden tekintetben beválk, csak vizet nem ad. Javították már végtelenszer, de a derék szivattyús kut pár nap alatt ismét bemondotta az ultimót s nem adott vizet. A szomszjas csap- és borzuteaiaknak pedig most mértföldekre kell gyalogolni vizért. Ez uton kéri az illetékes hatóságot, hogy segítsen a tarthatatlan állapotokon s hozassa alaposan rendbe a hasznavehetetlen közkut.

* **Szemlehelyek változása.** Az egyeki és tiszacsegei katonaköteleseknek, póttartalékosoknak eddig Balmazújváros községben kellett jelentkezni katonai szem-

lére. — A m. kir. honvédelmi miniszter most elrendelte, hogy a tiszacsegeiek és egyekiek Egyek községben jelentkezzenek a katonai szemlére.

* **Tűz a Hatvan utcán.** A Hatvan utca végén levő Stark féle faraktárban tegnap reggel 3 órakor kigyuladt a kémény, s a kéménytűztől lángot kapott már a tető is, mikor Horváth József vasuti váltóór észrevette a tüzet. — Berohant a telepre, fellármázta a nyugodtan alvó házbelleket, s együttes erővel eloltották a tüzet. — A gondviselés Horváth váltóór személyében óriási szerencsétlenségnek vette elejét, mert ha a gyors segély nem érkezik, nemcsak az egész faraktár éghetett volna le, de a házban alvók élete is a legkomolyabb veszélyben foroghattott volna.

* **A Vörös-Kereszt bálja.** Általános érdeklődés mutatkozik a Vörös-Kereszt egylet február 7 én rendezendő bálja iránt. A fényes és népesnek ígérkező bálra jegyek előre válthatók Zádor Lajos egyleti pénztáros urnál, — személyjegy 4 korona, páholyjegy 15 korona. — A bál érdekességét főleg az adja meg, hogy nemcsak városunk előkelő társasága lesz ott teljes számmal képviselve, de a vidék és a szomszéd vármegyék előkelő családjai közül is számosan vesznek részt.

* **A megkerült kalapács.** Szó es rendőrbiztosnak feltűnt ma a zsbivásártéren egy asszony, ki egy kalapácsot kínálgatott megvételre. Kérdőre vonta, mire az rettenetes zavarba jött, hebegett, végre is beismerte, hogy a kalapács lopott. A bűnös asszony, Magyar Mihályné mosónő még október hónapban lopta a kérdéses tárgyat Hauer Bertalantól, az Angol Királynő tulajdonosától. Ügyét áttették a bírósághoz.

* **Bosszuálló cigány.** A közbiztonságra ügyelő hatóságok legjobban félnek azoktól a bűntudományoktól, melyekben cigányok vannak belekeverve. Félnék, mert tudják jól, hogy a cigányból beismerést, avagy társaira terhelő vallomást kivenni nem lehet. Nem lehetett ezt akkor sem, mikor még a nádpálcá és deres járta. És ennek a makacs összetartásnak és konok tagadásnak megvan a maga borzasztó magyarázata. Több esetet tudnak a csendőrök és rendőrök, mikor vándorcigányok áruló pajtásukat leütötték, s elföldelték valamelyik utszéli árokban.

Ilyen árulásnak az áldozata lett tegnap Balogh Ferenc cigány lókupec. A téglavetőben lakó cigányok közül Balogh többet feljelentett rablás miatt. — Megtudták az árulást, a cigányok, s egyikük Lakatos Pintye borzasztó bosszút állott érte. Tegnap délután megleste Balogh Ferencet, ki öreg atyjával együtt haladt a téglavetői uton, s egy flintából fejbe lötte. Balognak jobb szemét szétromosolta a golyó s behatolt orra tövével a csontba, a golyó megsértette az öreg Balog védelemre felemelt kezét is. — Balog Ferencet beszállították a közkórházba, hol dr. Ujjfalussy József és dr. Csikos Sándor jelenlétében dr. Pruzsinszky sikeresen kivette a golyót. Bár a műtét szerencsésen sikerült, Balog Ferenc állapota válságos. A bosszuálló Lakatos pedig előreláthatólag hamarosan közrekerítik.

* **Elveszett egy barna bőr tárcsa,** benne egy arany gyűrű, egy monogramm s néhány pénz darab. A találó jelentkezők a kiadóhivatalban, hol illő jutalomban részesül.

* **A „Polgári takarékos és segélyszövetkezet”.** (Piacz-utca 83. sz. a.), mely ez idén is 6% osztalékot ad tagjainak, — ez uton értesíti a t. közönséget, hogy a most alakult VII. évtársulatba tagok még mindig mulasztási illeték nélkül léphetnek be. Kölesönöket a f. VII. évtársulatra is folyósít.

Falusi Svengáli.

A megbüvölt idegbeteg menyecske.

A torontáli József-falván — mint tudósítónk jelenti — titokzatos eset keltezt a napokban szenzációt. Egy szerbcsanádi hírhedt kuruzsló 4-5 héttel ezelőtt látogatást tett Dimitrievics Margit józseffalvai jómódu asszonynál, hogy meggyógyítsa a főfájását. A parasz kuruzsló azzal üldözte ettől fogva a csinos özvegy asszonyt, hogy csak az esetre gyógyul meg, ha feleségül megy hozzá. Az asszony felháborodott, mire a parasz Svengáli így szólt:

— Ennek meg kell lenni, mert így akarom. Nekem hatalmam van fölötted s ha ellenkezni akarnál se tudnál ellenállni, mert téged a lelked hozzám kényszerít, utánam fogsz jönni és enyém leszel.

Ettől fogva a beteges képzelődés hatalmába vette az egyszerű asszonyt. Nem tudott megszabadulni attól a esodálatos ösztöntől, amely a kuruzsló felé hajtotta. Az asszony elmenekült Mokrinba egy rokonához, ide is követte a parasz Svengáli és ráparancsolt:

Jöjj velem, mert különben nyomorultul fogsz elveszni. Vagy a kutba ugrasz, vagy elvágod a nyakad, nincs tőlem szabadulásod.

Az idegbeteg asszony erre öngyilkosság gondolatával tépelődött és a legnagyobb lelki kínok között élt. Többször meg is kísérlette az öngyilkosságot. — Végre annyira kitért rajta az üldöztetési mánia, hogy kórházba szállították. Innét egy török-kanizsai úri család kivette és a gazember kuruzsló elől elrejtették. Sikerült is kiverni aztán a fejéből a rögeszmét, azóta sokat imádkozik és kegyalapítványokat tesz. A jócselekedetek felszabadították a lelkét és most már megszabadult egészen a parasz Svengáli hatásától.

S Z I N H Á Z.

Színházi műsor:

Febr. 5. csütörtökön: *Kapitány kisasszony.* daljáték. A.

Febr. 6. pénteken: *Loute,* bohózat. Előszőr. B.

Febr. 7. szombaton: *Loute,* bohózat. C.

Febr. 8. vasárnap: d. u. *A kis székény.* daljáték, este *Loute,* bohózat.

— **(Kapitány kisasszony.)** A régi szép zenéjü daljátékok előadása mostanában mindig némi fájdalmat okoz a vidámdalos muzsa csengő dallamait kedvelőknek. Mert a játék módja ma általában megváltozott: a daljátékok lelke többé nem az ének, hanem előtérbe nyomul a tánc, a bolondozás és a művészi színvonal a divat hatása alatt jóval alább szállott. Ezért nincsenek a régi daljátékokkal elérhető sikerek arányban az

ujabb termékekével, melyek egyenest a léháb izlés számára íródtak az utolsó 10—15 évben.

Ez a kellemetlen hur tegnap is megrezdült a nézőtérén azok lelkében, akik a *Kapitány kisasszony*-t mint igen csinos énekrészekben bővelkedő daljátékot ismerték és kedvelték. Azonban ettől elkintve a mostani modor szerint a *Kapitány kisasszony* tegnapi felújítása föltétlenül kielégítette a mókásabb játékszínezés híveit. A társaság általában igen eleven és vig volt és minden modern eszközzel győzelemre iparkodott segíteni a régi dalosjáték ama részeit, melyekhez értékesebb művészi készség nem kell. Első helyen *Krémer* kell dicsérnünk, aki ugyan mint operett-Krémer egészen más és jóval mögötte marad a finom, ötletes, jellemző erővel és eredetiséggel bőven megáldott vigjáték-Krémernek; de azért ezzel a második egyéniségével is eléri a kívánt sikert. *Felhő* Rózi Fanchette szerepében jókedvű, tréfáinak alkalmazásában buzgó, formás, élénk és kedves volt. Táncebeli ügyessége, mozdulatainak plasztikája s csiszoltsága teszi játékát élvezetessé. A közönség szívesen és sűrűn tapsolta. *Aldor* Juliska a királynő szerepében aratott tetszést. *Karacs* pompás volt és nemesak énekével, de elmés, színes, jellemzetes játékával is hatott. Don Januárió tréfás alakját ügyesen mutatta be *Mezei*, a kinek férfias szép hangja is érvényesült. A második felvonás végén a sakkjáték figuráit 32 gyermek személyesítette. Tetszett is mint általában az egész daljáték, melyet ma megismételnek.

TAVIRATOK.

A király Budapesten.

Budapest, febr. 4. (*Saját tudósítónk távirata.*) Ő felsége a király ma érkezett meg a fővárosba. A vasutnál a főpolgármester és a főkapitány fogadták, a kikkel szívesen beszélgetett.

A király kíséretében jöttek: gróf Paar és gróf Bolfrass főhadsegédek, Liechtenstein herceg főudvarmester, König kabinetirodai főnök, dr. Kerzl udvari orvos, három szárnysegéd és az udvari hivatalnokok. A királyi várban a déli kapunál, a mely ő felsége lakosztályába vezet, József Agost főherceg fogadta, itt gyülekeztek az udvari tisztviselők is.

A New-York palota lángokban.

Budapest, febr. 4. (*Saját tudósítónk távirata.*) A fő- és székváros egyik legszebb épülete a New-York palota ebben a pillanatban, este 9 órakor lángokban áll. A tűz ismeretlen okokból támadt s lángba borította az egész tetőzetet. Az utcákon tengernyi embertömeg

tolong. A főváros összes tűzoltói emberfeletti munkát végezve igyekeznek a tüzet elfojtani, ami azonban még nem sikerült. — A köruti villamos vasuton a közlekedés csak átszállással történhetik. — Eddig emberéletben nem esett kár.

Budapest, febr. 4. (*Saját tudósítónk távirata.*) Most 11 órakor éjjel sikerült a tüzet nagy nehezen lokalizálni. A palota egész tetőzete azonban a lángok martalékává lett. Veszedelem fenyegette az épület tornyát is s már attól tartottak, hogy le fog dőlni, de ez szerencsére nem következett be. Hanem lezuhant a negyedik emelet felett levő kiterjesztett szárnyu angyal, a melynek csak egyik szárnya 50 kilogramm súlyu. Emberéletben azonban ez sem tett kárt. A negyedik és harmadik emeleti lakókat, köztük Alexander Bernát és Beöthy egyetemi tanárokat a lakásokból idejekorán kiköltöztették. A kár jelentékeny.

Fenyvessy főispán állapota.

Pápa, febr. 4. (*Saját tudósítónk távirata.*) Fenyvessy Ferenc veszprémmegyei főispán hosszabb idő óta nagybeteg fekszik pápai kastélyában. Ma délután állapota válságosra fordult, úgy, hogy orvosai a minden pereben bekövetkező katasztrófától tartanak.

Györffy Gyula lemondása.

Budapest, febr. 4. (*Saját tudósítónk távirata.*) Györffy Gyula országgyűlési képviselő ismeretes összeférhetlenségi ügyéből kifolyólag ma lemondott a *Lezámloló bank* jogtanácsosi állásáról.

Az angol király betegsége.

London, febr. 4. (*Saját tudósítónk távirata.*) Edward angol király állapota sokkal komolyabb, mintsem azt a hivatalos híradások feltüntetik. Az éjszakát a király nagyon nyugtalanul töltötte.

Elhunyt herceg.

Prága, febr. 4. (*Saját tudósítónk távirata.*) Lobkovitz Móric herceg raubnitzi kastélyában meghalt.

A soproni sikkasztás.

Budapest, febr. 4. (*Saját tudósítónk távirata.*) A soproni nagy banksikkaszták vádlottjai felett ma hirdették ki az ítéletet. E szerint *Prohaszra* Arthur könyvelőt 4 évi fegyházra, *Vrhovszky* Gyula pénztárost 5 évi fegyházra ítélték, a többi vádlottakat pedig 1—2 havi, továbbá 1—2 heti fegyházra ítélték.

Az orlováti zendülés.

Nagybecskerek, febr. 4. (*Saját tudósítónk távirata.*) Az orlováti lakosságának az állásába visszahelyezett jegyző ellen irányult zendülése egyelőre elmúlt. Tegnapelőtt a nagybecskereki főszolgabíró 30 csendőrrel kiment Orlovára, ahol a jegyző visszahelyezésének senki sem szegült ellene. A béke helyreállott,

de azért a csendőrség újabb intézkedésig a faluban marad.

Venezuela.

Caracas, febr. 4. A kormány csapatai megint megverték Mathos tábornoknak Ducharme parancsnoksága alatt álló csapatait. A felkelők közül 200 ember, köztük 50 tiszt fogságba esett.

Caracas, febr. 4. A Rollando és Ducharme tábornokok vezetése alatt álló felkelőcsapatokat Camadgua mellett verték meg. A kormány csapatait Aleantara tábornok vezette. Ezzel a győzelemmel teljesen levertnek tekintik Mathos forradalmi mozgalmát.

Sorsolás.

Bécs, február 4. (*Saját tudósítónk távirata.*) A St. Genois-sorsjegyek 57-ik húzásán a 29724 sz. sorsjegy 105,000 koronát, a 3029 sz. sorsjegy 10500 koronát az 57888 sz. sorsjegy 4200 koronát és a 33944 sz. sorsjegy 2100 koronát nyert.

Gabonatözsde.

Budapest, február 4. (*Saját tudósítónk távirata.*) Buzakinálát mérsékelt, vételkedv gyöngé. — Bagyadt irányzat mellett 12,000 métermázsa került forgalomba, 5—10 fillérről olcsóbb áron. Egyéb gabonanevek változatlanok. Idő: szép.

Buza áprilisra	7.47—48.
Rozs áprilisra	7.53—54.
Zab áprilisra	6.53—54.
Tengeri májusra	5.92—93.
Repece augusztusra	11.70—80.

BUDAPESTI TUDÓSÍTÁS.

A király február hó 9 től kezdve további rendelkezésig minden hétfőn és esütörtökön Budapesten legfelsőbb kihallgatást fog adni. Előjegyzések napota d. e. 9 és 2 óra közt a kabinetirodában (budai királyi várak) eszközöltetnek.

Párbajozó miniszter fiuk. Budapesti tudósítónk jelenti: Még a mult év április havában Láng Mihály tartalékos huszártiszthelyettes, Láng Lajos kereskedelmi miniszter fia kávéházi összeszólalkozás miatt párbajt vívott Festetich Andor gróf joghallgatóval. — aki pedig Festetich Andor volt földmívelésügyi miniszter fia. — A kardpárbajban gróf Festetich Andor kapott könnyű sérülést a karján. A budapesti törvényszék tegnapvonta felelősségre a két párbajozót lovasias mérkőzésükért s Láng Mihályt 5 napi, Festetich Andor grófot pedig 3 napi államfogházra ítélte.

Kétszázezer korona a szegényeknek. Budapest főváros közgyűlése ilyen tekintélyes összeget szavazott meg a fővárosi szegényeknek. Ezt a határozatot tegnap a belügyminiszter jóvá hagyta, a pénzt tehát a főváros szegényei közt szét oszthatja.

A királyi család legidősebb tagja. A jövő hónapban üli meg a királyi család legidősebb tagja Adelgunda modenai hercegnő nyolcvanadik születésnapját. Adelgunda hercegnő 1823 március 18-én Würzburgban született, mint I. Lajos bajor király leánya. 1842 március 30-án nőt ment V. Ferenc modenai herceghez

és 1875. november 20-ika óta özvegy. — Házasságából csak egy leánya született de az is korán, tizhónapos korában meghalt. Mint minden esztendőben, úgy az idén is Münchenben tölti a hercegnő a telet két évvel idősebb bátyjánál, Lutipold bajor hercegnél.

A vörheny széruma. A minap a tüdőgyulladás szérumának felfedezésével lepte meg egy olasz orvos. Tizzoni dr. a tudományos világot s ma újra egy nemkevésbé jelentős orvosi felfedezésről érkezik hír. E szerint egy berlini gyermekkórház volt orvosának, dr. Aronsonnak sikerült hosszas kísérletezés után a vörheny ellen egy biztos gyógyító hatású szérumot előállítani. Máris több vörhenyes betegten tettek kísérletet e szérummal való beoltással s e kísérletek, ha gyökeres gyógyításra még nem vezettek is, nem jártak eredmény nélkül s a legjobb reménységgel tekinthetünk a jövőben, hogy sikerülni fog a gyermekvilág e rettegett elenségének is gátat vetni.

A szombathelyi halálos párbaj segédei. Közel van már az az idő, hogy a bíróság ítéletet mondjon annak a végzetes párbajnak ügyében, melynek Ernszt Géza dr. áldozatul esett. A kir. ügyészség nemcsak a fogva levő Stieder György ellen, hanem a párbajsegédek: Németh Gyula dr. Szakáll Ferenc, Chappon Károly báró és Szekrényessy Lipót ellen is vádat emelt. Stieder György nem élt kifogással a vádirat ellen, de a segédek valamennyien kifogással éltek s a kifogásokat szombat délután tárgyalta a törvényszék vádtanácsa Laky Kristóf dr. kir. kuriai bíró törvényszéki elnök elnöklése alatt. Az előadó Szalay Imre a szavazó Rác Lajos törvényszéki bíró volt. Az ügyészséget Stanesich Árpád kir. ügyész képviselte. A segédek valamennyien megjelentek a tárgyaláson. A vádtanács hosszas tanácskozás után elutasította a vádiratnak a segédekre vonatkozó részét s a párbajsegédek ellen a bünvádi eljárást megszüntette. Az ügyész felfolyamodást jelentett be e határozat ellen.

Elfogott kivándorlók. Mint tudósítónk jelenti a kassai rendőrség tegnap a vasuti pályaházban 18 olyan munkabíró magyar napszámot tartóztatott le, a kiknek nem volt utlevelük, de akik mégis Amerikába akartak kivándorolni. Megmozgásuk alkalmával 3000 koronát találtak a kivándorolni szándékozók nál, a kiket eltoloncoltak illetőségi helyükre.

Tanítók sorsjátéka. A Tanítósorsjáték igazgatósága most becsátotta ki a sorsjáték tervezetét. A tervezet szerint a sorsjáték tiszta hasznát tanítói jótékony intézmények gyámolítására és az újságírók egyesülete segítő alapja segélyezésére fogják fordítani. — Összesen 300,000 sorsjegyet becsátanak ki. A sorsjegy ára 1 korona lesz. A nyeremények összértéke 90000 korona, a főnyeremény 30000 korona. A nyereménytárgyak hazai ipari, iparművészeti tárgyak és a képzőművészet alkotásai lehetnek. Az igazgatóság már eddig is több ezer koronáért vett képeket a Keleti — Tahy hagyatékból. A sorsjegyek nagy részének eladása már is biztosítva van, a mennyiben úgy a fővárosi, mint a vidéki tanítóság nagy lelkesedéssel igyekezik a sorsjegyek elhelyezésén. A sorsolás december hó 23-ára van tervezve.

MULATSÁG.

Szinészbál. A debreceni szintársulat női és férfi tagjai sikerült bált rendeztek tegnap az Angol királynőben, melyen a társulat tagjai közül számosan voltak jelen s képviseltették magukat a színházhoz közelebb álló körök is. Fesztelen hangulat, kitünő jókedv jellemezte a bált, a melynek a hajnali órák vetettek véget. A tánchoz a zenét a Magyarai testvérek kitünő és méltán népszerű zenekara szolgáltatta.

A debreceni vasuti tiszték fényesen sikerült mulatságot rendeztek tegnap a vasuti pályaházban, melynek első és másodosztályu éttermét e célra ügyesen rendeztek be táncteremnek. — A táncot pompásan sikerült hangverseny előzte meg, mely után a fiatalság Kiss Béla zenekarának talpalávalója mellett táncra perdült. A sikerült mulatságon jelen voltak:

Urasszonyok: Dobieczyk Sándorné, Poha Kázmérné, Pohay Józsefné, Kuthy Béláné, Vadász Nándorné, Dalminé, Szigmethné, Ericzné, Csatárné, Podolozskyné, Antalovicsné, Meijerszkiné, Görögné, Motesiczkykyné, Leszgalterné, Pogányiné, Liberné, Gál Béláné, Gál Samuné, Boczánné.

Kisasszonyok: Kuthy Anna, Bartók Nővérek Motesiczky Stefi, Podalszky nővérek, Antalovits nővérek, Alber nővérek, Kovács Sarolta, Sajó nővérek, Fischbein Ilonka, Zingr Hermin, Görög nővérek Budanovitz Zelna, Szatmáry nővérek, Edes Viola, Sery Paula, Steiner Ilonka.

Regénycsarnok.

ROBINSON BABELBEN.

Írta: Erdélyi Gyula.

(Folytatás.)

Ismerősöm — tudakozódní lehet a házmesternél — benyitott hozzá és kérdezte a szobát. A házmester levette a kulcsot és bevezette a kapu alól nyíló szobába.

Valóban elegáns volt, de nem ez lepte meg. Az előszobában levő fogason ott lógott két-három öltönydarab és több szivárványszínű nyakkendő, a mit ő az ismerős ismeretlen füstidomiton látott. Tehát itt van a bábeli Robinson otthonában. Feltette a hónapos szobabérlő általános kérdéseit, ki adja ki, mi az ára, takarítással, ágyneművel, vagy a nélkül.

A házmester kidicsérte a szobát, a háziasszonyt. Érdekében volt, mert takarítás nem járt hozzá, azt ő végzi.

Nem lenne alapos és igazolt a házmesterek lélektana, ha ezek után a szoba ur dicsérte nem következett volna. Ez a program, a melyben az ő szokásait, óhajait, igényeit foglalni szokta.

Ez a szobaúr kitünő ember. Soha sem beszél, reggel elmegy, későn este jön haza. A hogy elvégzik a takarítást, azzal meg van elégedve. Itt lakik már 10 éve. Szó nélkül pontosan fizet, borra valóz. A ruháit maga tisztítja. Ha néha nem énekelne, azt hinné az ember, hogy néma.

— Énekelni is szokott?

— De szokott ám, és milyen szép bus nótákat!

— Miért megy el?

— A lánya most jön ki a zárdából, úgy hallottam, mert itt volt a kisasszony az beszélt, ha lett volna üres évi lakás, megtartották volna, de nincsen.

Ismerősöm kivette a szobát és azzal lepett meg este, hogy fölfedezte Robinson szigetét és nemsokára fel fogja fedezni Robint magát is.

Izgatta a szivárványszínű nyakkendő.

Megkérdeztem, miért érdekli a nyakkendő?

— Barátom — felelt ő — minden ember szeret feltűnni valamivel. Engem érdekel az, hogy miért igyekeznek az egyik esernyőjével, a másik cipőjével, harmadik nyakkendőjével feltűnni, a cipős mért nem a nyakkendő, vagy esernyős feltűnését keresi. Hol van annak a magyarázata, hogy egyik kalap, másik gallér, pálcza szivar, mellű vagy inggomb ember? És miért éppen inggomb ember, mikor gallér is lehetne.

(Folyt. köv.)

VÁROSI SZÍNHÁZ

Ma csütörtökön, február hó 5-én „A” bérlet

Kapitány kisasszony.

Nagy daljáték 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Mária Franciska, Portugália királynője	Aldor Juliska
Don Dómingos Vargas de Barros főceremóniás	Krémer Jenő
Donna Antonia, a felesége.	Havasi Szidi.
Lamberto de Taint Querelonde, a királynő titkos férje	Karacs Imre
Fanchette Michel, párisi színésznő	Felbő Rózsi
Don Januario.	Mezey Andor
Norberto de Vuncha Alvarenga	Nagy Dezső
Franceska Bernardino Riberia	Virágháty Lajos
Juapuino de Ritta Dura	Pápay Lajos

Holnap pénteken, február 6-án: „B”

Louise.

Böhözat négy felvonásban.

Könyvelő nő kerestetik

egy kisebb iparvállalati Iroda vezetésére. Irásbeli o o o ajánlatot kérek. o o o

Czím: a kiadóhivatalban.

Üzlethelyiség kiadó.

Hatvan utca 2. sz. alatti kályha és vasbutor raktárat főtca 27 sz. (városi bérlő volt Mendelovits üzlethelyiség) helyeztem át miáltal fent nevezett üzlethelyiség megüresedve egy vagy, több helyiségre osztva kiadó — igen alkalmas lenne mészáros, hentes vagy vendéglő helyiségnek.

Értekezni lehet Tóth Gyula vaskereskedésében.

Házmester.

Nándor Mihály H-Szoboszlói lakos törvényes nevével mint gyermektelenek, ajánlják magukat házmesternek vagy más eféle szolgálatra. — Lakásuk H-Szoboszló 230 sz. alatt.

Pénztárosnő

detailkereskedésbe kerestetik felvételre. — Kik már hasonló foglalkozás mellett gyakorlattal bírnak, előnyben részesülnek. — Irásbani ajánlatot „Pénztárosnő” czim alatt a

„Szabadság” kiadóhivatalába küldendő.

Örökös tavasz megkezdése.

Nemcsak szép levágott virágok és kötött csokrok, de nagy mennyiségű cserepekben nyíló virágok is vannak állandóul készletben, u. m. jáczintok, tulipánok, Primulok, Cyklamom, valamint cameliák és azaleák olcsó árban és nagy választékban.

A t. közönség b. pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Paczelt János,
mag- és virágkereskedő.

1544 v. k. szám.
1902.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 2707/3 1902 számú végzése folytán közhírre tételük, miszerint Magyar asphalt részv. társaság részére Tóth Mária Barcsay Miklásné debreczeni lakostól 66 kor. 15 fill. tőke, ennek 1900 év márcz. hó 15 napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 34 kor. 80 fill. perköltség erejéig 1902 évi október hó 22-én bíróság le és felülfoglalt és 1083 kor. fillére becsült butorok és sertések és egyéb ingóságok 1903 évi február hó 17-én délután 3 órakor kezdetét veendő és végrehajtást szenvedettnek a debreczeni Homokkertben levő lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbetigérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1903 évi január hó 26-án.

Bódogh Zs,
birói kiküld.

kiadó.

5. szobás utcai lakás mellék-helyiségekkel Péterfia-Egy-malom-utca 4 szám.
Értekezhetni tulajdonossal a városi adópénztárban.

Eladó

Rudolf trónörökös
Osztrák-Magyar Monarchiaja.

Füzetekben német nyelven
Egy negyed árban.

Kifogástalan, tiszta állapotban.

Czim megtudható a: Kiadóhivatalban.

A Közgazdasági bank részvénytársaság**XI-ik évi rendes közgyűlését**

1903. évi február 22-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg Debreczenben, a kereskedő társulat háza dísztermében, melyre a t. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlésen jogaikat csak úgy gyakorolhatják, ha részvényeiket a közgyűlés előtt legalább három nappal a társulat pénztáránál leteszik.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt 1902. évi üzletről.
2. A felügyelő bizottság jelentése s ennek kapcsán
3. határozat hozatal a múlt évi nyereség felosztására és az igazgatóságnak erre vonatkozó indítványára nézve;
4. határozat hozatal a felmentvény megadása tárgyában.
5. Az igazgatóságból sorrend szerint kilépett két tag helyének 3 évre leendő betöltése.
6. Az igazgató tanácsból sorrend szerint kilépett 6 tag helyének 3 évre leendő betöltése.

Debreczenben, 1903. január 31-én tartott ülésünkben:

Az igazgatóság.

Jegyzet: Az évi mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése, a közgyűlést megelőző 8 napon át az intézet helyiségében megtekinthető.

Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógyulásra a legrégibb sebeknél is kilitása van és majdnem mindig elkerülhetni a fájdalmas operációt vagy amputálást, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában renkívül jó hatással van a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használata: a gyermek ágyasok mellhájainál, melkeményedésnél, vörhenynél, minden féle régi bajnál, nyílt sebeknél lábakon esotokon, sebeknél, sócsusz, dagadt lábakkal, sőt csontszunál is; ütött, szurt, lött, vágott és roncsolt sebeknél; az ideggyógytestek kiválasztásánál, mint üveg és faszilánk, homok dara, tövis stb; mindentéle daganat, kinövés, karbunkulus, új képződmények, valamint rákaid körömméregnél, körömdaganatnál, hólyagnál, menőstől kisebbbet lábakkal. Eget sebek minden nemét, fagyott testrészek, a beteges fekvéstől eredt sebeit, a nyakon támadt daganatot, vérdaganatot, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb. stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállító levéllel együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elméremő bizonyítvány eredetben megtekinthető. Mindenkit óvok hamisítványok vételétől és kérem vigyáznai, hogy minden tényleg a cég „Órangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada, beégetve legyen.

THIERRY A. gyógyszerész

balzsama és centifolia-kenőcse.

E két gyógyszerében felülmulhatlan szer, sohasem romlik el ellenben minél régibb lesz, annál értékesebb és hatásosabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosán ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki hanem maradjanak csak e mellett a két régi elismert jó, olcsó, megbízható, amellet teljesen ártalmatlan, vitágítást szernél, melyeknek minden esaládnál találhatónak kellene lenni. Ahol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és cizmezni.

Thierry (Adolf) Órangyal-gyógyszertára Pregrada
Rohitsch Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapesten; Török J. gyógyszerész Zsigorában; Mittebach S. gyógyszerész és Bécsben; Brady C. gyógyszerész erésznél.

Debreczen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.